

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Pojem „sousedství“ dle zákona o loteriích v aktuální judikatuře

Zákon č. [202/1990](#) Sb. o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o loteriích“) stanoví ve svém ustanovení § 17 odst. 11 limity pro provozování výherních hracích přístrojů, přičemž zakotvuje zákaz jejich provozování v taxativně vyjmenovaných budovách a jejich sousedství v okruhu do 100 m nebo jiném, menším, dle vyhlášky obce.

Právě vymezením pojmu „sousedství“ se několikrát zabývala i judikatura, naposledy byl tento termín interpretován rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 27.10.2010 vydaným pod č.j. 9 Afs 17/2010-101 uveřejněném na webových stránkách Nejvyššího správního soudu (www.nssoud.cz).

V citovaném případě se stěžovatel obrátil na Nejvyšší správní soud s kasační stížností proti rozhodnutí Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí ve správním řízení ve věci povolení k provozování výherních hracích přístrojů.

Správní orgán ve svém rozhodnutí došel k závěru, že provozovna stěžovatele nesplňuje požadavky § 17 odst. 11 zákona o loteriích, který stanoví, že „*Provozování výherních hracích přístrojů nesmí být povoleno ve školách, školských zařízeních, v zařízeních sociální a zdravotní péče, v budovách státních orgánů a církví, jakož i v **sousedství uvedených budov**. Okruh vzdálenosti do 100 m od těchto budov může stanovit obec vyhláškou.*“, když v okruhu do 100 m (přičemž vzdálenost byla měřena vzdušnou čarou) se nachází mateřská školka a tři odbory městského úřadu, které vykonávají působnost v oblasti státní správy. V rámci místního šetření byla na návrh stěžovatele zjišťována i tzv. pochozí vzdálenost, tj. vzdálenost, kterou by musel ujít chodec mezi provozovnou stěžovatele a mateřskou školkou - výsledkem byla naměřená vzdálenost cca 92 m, resp. 120 m k druhému pavilonu mateřské školky. Současně správní opřel orgán své závěry i o rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 12.1.2000, sp.zn. 22 Ca 123/99 publikovaný pod č. 595/2000 v Soudní judikatuře ve věcech správních. Krajský soud v tomto rozsudku dospěl k závěru, že pojem „sousedství“ podle zákona o loteriích je širší než pojem „sousední“ a zahrnuje v podstatě všechna místa až do vzdálenosti 100 m od budov taxativně stanovených v příslušném ustanovení zákona o loteriích, přičemž není rozhodné, zda existuje společná hranice mezi sousedními (sousedícími) budovami nebo alespoň sousedícími pozemky. V pravomoci obce je pak vyhláškou tuto vzdálenost zmenšit a pojem „sousedství“ zúžit.

Městský soud se s rozhodnutím správního orgánu ztotožnil, obdobně jako správní orgán opřel své rozhodnutí o ustanovení § 17 odst. 11 zákona o loteriích, přičemž zdůraznil, že je třeba vycházet i ze smyslu a účelu dané právní normy. V tomto případě není pochyb, že záměrem a cílem tohoto ustanovení zákona o loteriích je „chránit důstojnost budov uvedených § 17 odst. 11 citovaného zákona a zajistit ochranu osob, které tato místa nebo budovy navštěvují, před možným škodlivým působením hry na výherních hracích přístrojích...“

Nejvyšší správní soud po formálním přezkumu kasační stížnosti dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Jako podstatu sporu zde stanovil výklad pojmu sousedství dle ustanovení § 17 odst. 11 zákona o loteriích. Při tom odkázal na svou předchozí judikaturu v této věci, zejména na rozsudek sp. zn. 9 Afs 79/2008 ze dne 23.4.2009, publikovaný pod č. 1895/2009 Sb. NSS. V tomto rozsudku se Nejvyšší správní soud nejprve zabýval samotnou povahou pojmu sousedství. Konstatoval, že se jedná o neurčitý právní pojem - takový pojem použitý v právní normě s sebou přináší nutnost vzít v úvahu všechny skutkové okolnosti daného případu. K jeho naplnění dochází až jeho aplikací správním orgánem v mezích jeho volného uvážení s přihlédnutím k individualitám daného případu.

Po zhodnocení pojmu sousedství z hlediska interpretačního dospěl Nejvyšší správní soud k těmto závěrům z hlediska jeho aplikace v kontextu ustanovení § 17 odst. 11 zákona o loteriích:

1. Pokud obec vydala obecně závaznou vyhlášku a stanovila okruh nepřesahující 100 m vzdálenosti od v zákoně uvedených budov, je třeba vycházet z této vyhlášky a není třeba zkoumat naplnění pojmu sousedství;
2. Pokud neexistuje obecní vyhláška, je třeba zkoumat pojem sousedství, a to jednak z hlediska účelu daného ustanovení (zejména ochrana důstojnosti předmětných budov a zájem na ochraně osob, které je využívají nebo navštěvují), a jednak z hlediska toho, jaké konkrétní skutečnosti lze pod pojem sousedství podřadit. Posuzování je pak zcela na úvaze správního orgánu, který nesmí vybočit z obecně přijímaných mezí správního uvážení (k tomuto tématu existuje rozsáhlá judikatura a praxi snad již nečiní větší potíže).

Pro případ uvedený sub 2) Nejvyšší správní soud dovodil, že ne všechna místa v okruhu 100 m musí být subsumovatelná pod pojem sousedství a jako příklad uvádí budovy školy a herny sice v okruhu 100 m, ale oddělené řekou, která mezi nimi tvoří přirozenou překážku.

Tímto svým judikátem tak Nejvyšší správní soud se odklání od shora citovaného judikátu Krajského soudu v Ostravě, který v podstatě okruh 100 m absolutizoval a paušalizoval, aniž by umožňoval přihlížet ke specifickým konkrétního případu.

Nejvyšší správní soud se ve svém posledním rozsudku z 27.10.2010, č.j. 9 Afs 17/2010 - 101 opět přiklonil ke své předchozí argumentaci. Nad rámec předešlého konstatoval, že zákon o loteriích dává obcím pravomoc regulovat provozování výherních automatů šířeji tak, že stanoví místa a čas, kde lze výherní hrací přístroje provozovat. V daném případě stěžovatel nesplňoval ani požadavky kladené na něj takovou obecní vyhláškou.

Lze tedy shrnout, že co se týče výkladu pojmu „sousedství“ ve smyslu § 17 odst. 11 zákona o loteriích, existuje zde poměrně konstantní judikatura. Ta došla k závěru, že v případě, že neexistuje obecně závazná vyhláška upravující vzdálenost do 100 m od vyjmenovaných budov, je třeba tento pojem vykládat v souvislosti se skutkovými okolnostmi a specifiky daného případu a nelze tento pojem absolutizovat.

Mgr. Olga Nemravová, advokátka

autorka působí v advokátní kanceláři ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s

[ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s.](#)

Radlická 28/663

150 00 Praha 5

Tel.: +420 251 566 005

Fax: +420 251 566 006

e-mail: jurista@jurista.cz

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [10 otázek pro ... Barboru Paclíkovou](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)